

Palvelujen myyntimaasäännösten uudistus EU:ssa

1.11.2004

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin palvelujen myyntimaasäännöksiä on esitetty muutettavaksi (1.Ehdotuksen mukaan nykyisestä ns. immateriaalipalveluja koskevasta erikoissäännöksestä tulisi yleissääntö palvelujen myyntimaata eli verotusmaata määriteltäessä. Samalla käännetyn verovelvollisuuden soveltamisala laajenisi.

Direktiiviehdotuksen muuttaminen vaatii kaikkien EU:n jäsenvaltioiden hyväksymistä. Puheenjohtajamaa Hollanti onkin pyrkinyt aktiivisesti edistämään yksimielisyyden löytymistä mm. selvittelemällä esityksessä havaittuja ongelmakohtia.

Uuden yleissäännön mukaan palvelut katsottaisiin myydyksi siinä valtiossa, jossa verovelvollisen ostajan liiketoiminnan kotipaikka on. Jos palvelu kuitenkin luovutetaan ostajan muuhun kiinteään toimipaikkaan, myyntimaa olisi kiinteän toimipaikan sijaintivaltio. Muutokset koskisivat kuitenkin vain verovelvollisten välistä palvelukauppaa (ns. B2B-kauppa). Kuluttajille ja heihin verrattaville ostajille myytäviä palveluja (ns. B2C-kauppa) koskevia säännöksiä on sen sijaan tarkoitus uudistaa myöhemmin.

Koska uuden yleissäännön soveltaminen riippuisi ostajan verovelvollisuusasemasta, tarvitaan myös tarkempia sääntöjä siitä, milloin palvelut katsotaan myydyksi verovelvolliselle. Verovelvollisia olisivat kaikki juridiset tai

luonnolliset henkilöt, jotka harjoittavat osittainkaan arvonlisäverollista toimintaa. Tämän lisäksi verovelvollisiksi ostajiksi katsottaisiin ne ostajat, jotka jostain muusta syystä ovat rekisteröityneet arvonlisäverovelvolliseksi. Tällaisia ostajia olisivat esimerkiksi muuta kuin arvonlisäverollista toimintaa harjoittavat oikeushenkilöt, jotka ovat rekisteröityneet arvonlisäverovelvolliseksi suorittaakseen arvonlisäveroa esimerkiksi yhteisöhankekoostaan. Palvelujen myynnit tällaisille ostajille verotettaisiin siten siinä valtiossa, jossa ostajan kotipaikka, tai kuten edellä on todettu, kiinteä toimipaikka sijaitsee.

Uusi säännöstö laajentaisi käännetyn verovelvollisuuden käyttöä, joten ulkomaalaisen myyjän tulisi nykyistä harvemmin rekisteröityä arvonlisäverovelvolliseksi, jos hän myy palveluja ostajalle toisen jäsenvaltioon. Niinpä ostaja olisi velvollinen suorittamaan ns. käännettyä arvonlisäveroa, jos hän ostaa palveluja toisesta valtiosta olevalta myyjältä.

Kiinteän toimipaikan määritelmää ei säännöksistä edelleenkaan löydy. Eri tilantieta tulisi siten tarkastella tapauskohtaisesti. Koska palvelujen katsominen myydyksi tietystä toimipaikasta edellyttää, että ko. toimipaikka pystyy palvelujen myynnit suorittamaan, myyjän kiinteä toimipaikka tietyssä valtiossa ei vielä tarkoita, että palvelut katsottaisiin myydyksi ko. kiinteästä toimipaikasta. Mielenkiintoisia tulkintatilanteita nousee esiin esimerkiksi vuokrauspalvelujen tai laitetoimitusten after sales-palveluja sisältävillä toimialoilla.

Edellä mainittuun yleissäännökseen olisi kuitenkin edelleenkin poikkeuksia, esimerkiksi

- kiinteistöihin kohdistuvat palvelut (kiinteistön sijaintimaa)
- lyhytaikainen kuljetusvälineiden vuokraus (myyjän sijaintimaa)
- henkilökuljetukset (palvelun suoritusmaa),
- tavaroiden yhteisökuljetuspalvelut ja niiden liitännäispalvelut (verovelvollisen ostajan sijaintivaltio),
- kulttuuri- sekä urheilutilaisuuksien pääsy- ja osallistumismaksut (palvelun suoritusmaa),
- ravintola- ja cateringpalvelut (palvelun suoritusmaa).

Ehdotettua uudistusta on edellä kuvattu vain pääpiirteittäin. Direktiiviehdotuksen hyväksymiseen vaadittava yksimielisyys johta yleensä siihen, että alkuperäinen esitys muuttuu käsittelyn aikana.

Toteutuessaan ehdotetut muutokset voivat kuitenkin vaikuttaa olennaisesti esimerkiksi pitkäaikaisten palvelusopimusten verokäsittelyyn. Tämän vuoksi yritysten kannattaa ottaa huomioon ja varautua mahdollisiin muutoksiin jo nyt pitkäkestoisia palvelusopimuksia ulkomaalaisten asiakkaiden kanssa tehtäessä.

Lisätietoja
Juha Laitinen
juha.laitinen@fi.pwc.com

Arja Björklund
arja.bjorklund@fi.pwc.com

Kaisa Tuominen
kaisa.tuominen@fi.pwc.com

1) Alkuperäinen ehdotus KOM(2003) 822 lopull.